

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Матеріали VI науково-практичної інтернет-конференції

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СТАБІЛІЗАЦІЇ АГРАРНОГО
ВИРОБНИЦТВА ЗА УМОВ ГЛОБАЛЬНОГО ПОТЕПЛІННЯ»**

7 грудня 2023р.

м. Полтава

Актуальні питання стабілізації аграрного виробництва за умов глобального потепління: матеріали VI наук.-практ. інтернет–конфер. (м. Полтава, 7 грудня 2023 р.). Полтава: ПДАА, 2023. 50 с.

У збірнику представлені матеріали присвячені сучасним проблемам стабілізації аграрного виробництва України за умов глобального потепління, впровадженню новітніх екологічно збалансованих технологій у сільському господарстві. Матеріали призначені для наукових співробітників, викладачів, студентів й аспірантів вищих навчальних закладів, фахівців і керівників сільськогосподарських та переробних підприємств АПК різної організаційно правової форми, працівників державного управління, освіти та місцевого самоврядування, всіх, кого цікавить проблематика стабілізації аграрного виробництва України.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Сегей Поспелов - доктор с. – г. наук (відповідальний редактор);

Оксана Біленко - кандидат с. – г. наук (заступник відповідального редактора);

Роман Олєпир - кандидат с. – г. наук.

Олена Гордєєва - кандидат с. – г. наук.

Матеріали подаються в авторській редакції мовами оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.

ЗМІСТ

Безпалий Андрій Миколайович <i>Науковий керівник: Гордєєва Олена Федорівна</i>	Урожайність сої залежно від передпосівної обробки насіння	5
Воропіна Віра Олексіївна Андрієнко Євгеній Іванович	Вплив комплексного водорозчинного добрива Реаком на урожайність кукурудзи на зерно	8
Воропіна Віра Олексіївна Мазур Олександр Іванович	Ефективність регулятора росту рослин Біолан при вирощуванні кукурудзи на зерно	11
Гончаров Матвій Олександрович Біленко Оксана Павлівна	Про інвазивний вид <i>Robinia pseudoacacia</i>	13
Дубовицький Владислав Сергійович <i>Науковий керівник: Криворучко Людмила Михайлівна</i>	Формування господарсько-цінних ознак новітніх сортів пшениці озимої селекції Полтавського державного аграрного університету	16
Ефременко Віталій Анатолійович <i>Науковий керівник: Олєпїр Роман Вікторович</i>	Вплив Віталісту на урожайність і якість зерна кукурудзи	18
Кириленко М.М. <i>Науковий керівник: Поспєлов Сергій Вікторович</i>	Соєва культура великої історії та перспектив	21
Корж Антон Вікторович <i>Науковий керівник: Гордєєва Олена Федорівна</i>	Актуальність застосування позакореневого підживлення у технології вирощування гібридів соняшнику	23
Косик Юрій Олегович <i>Науковий керівник: Біленко Оксана Павлівна</i>	Формування врожайності коренеплодів буряків столових залежно від строків сівби	26
Лозюк Сергій Любомирович <i>Науковий керівник: Баган Алла Василівна</i>	Вплив позакореневого підживлення мікродобривом Євростім Аміно на якість насіння соняшнику	29
Міленко Ольга Григорівна Білий Артем Олександрович Міленко Євгеній Григорійович	Урожайність гібридів соняшнику залежно від норми висіву насіння	32
Олєпїр Роман Вікторович Зінич Тарас Григорович	Ефективність різних систем удобрення за вирощування пшениці озимої в умовах зміни клімату	35
Олєпїр Роман Вікторович Толмачов Антон Сергійович	Вплив позакореневого підживлення на формування урожайності кукурудзи на зерно	38
Олійник Ігор Володимирович <i>Науковий керівник: Біленко Оксана Павлівна</i>	Ефективність застосування вермикомпосту у технології вирощування кукурудзи на зерно	41

Прохватило Максим Миколайович <i>Науковий керівник: Біленко Оксана Павлівна</i>	Спельта від епохи неоліту до сучасності	44
Русак Роман Станіславович <i>Науковий керівник: Криворучко Людмила Михайлівна</i>	Потенціал сотрів пшениці м'якої озимої Полтавської селекції	51
Самілик М.В. <i>Науковий керівник : Міщенко Олег Вікторович</i>	Ефективність впливу гербіцидів на урожайність соняшнику	54
Сапунов Дмитро Миколайович. <i>Науковий керівник: Крикунова Валентина Юхимівна</i>	Особливості впливу елементів технології вирощування на урожайність гороху	58
Сидоренко Іван Іванович <i>Науковий керівник: Нагорна Світлана Вікторівна</i>	Вплив технологічних інновацій на забезпечення високої врожайності при вирощуванні гороху	60
Скрипник І.В. <i>Науковий керівник: Поспєлов Сергій Вікторович</i>	Препарат БРАМАН мультикомплекс на посівах ячменю	63
Хоменко Владислава Романівна <i>Науковий керівник: Оленіс Роман Вікторович</i>	Ефективність мінерального живлення сої в умовах лівобережного лісостепу	51
Яременко Олексій Анатолійович <i>Науковий керівник: Міщенко Олег Вікторович</i>	Вплив способу основного обробітку ґрунту на формування урожайності сої	54

сформувалась від застосування Біолану в дозі 15 мл/га, яка перевищувала контроль на 4,4 ц/га (6,4%).

Найкращий варіант позначився за застосовування Біолану дозою 25 мл/га. В цьому випадку приріст урожайності в порівнянні з контролем склав 6,8 ц/га, що відповідає 9,9%.

Також відмічено підвищення вмісту білка в зерні за рахунок застосування Біолану. Найвищий вміст білка в зерні сформувався на варіанті з застосуванням Біолану в дозі 25 мл/га, який на 0,62% перевищував контроль. Менший вміст білка відмічено на варіанті з внесенням 15 мл/га Біолану, а найгіршим по якості зерна був за проведення обприскування Біоланом в дозі 10 мл/га.

Отже, застосування Біолану позитивно впливає на продуктивність кукурудзи і залежить від дози його внесення, максимальний приріст урожайності кукурудзи з підвищеним вмістом білка в зерні відмічено на варіанті з застосуванням 25 мл/га Біолану.

Список використаних джерел

1. Анішин Л.А. Основні результати і перспективи досліджень ефективності регуляторів росту в рослинництві // Зб.: Регулятори росту рослин у землеробстві. Київ, 1998. С. 26-32.
2. Барабаш М., Курковская Г. Використання біологічних препаратів – крок до біологічного землеробства. *Пропозиція*. 2004, №4, С.14-15.
3. Каленська С.М. Регулятори росту в інтенсивних технологіях вирощування зернових культур. *Пропозиція*. 2003. №9. С.58.

Гончаров Матвій Олександрович

Полтавський державний аграрний університет,
м. Полтава, Україна

Біленко Оксана Павлівна канд. с.-г. наук,
ORCID ID: 0000-0002-8247-7237

Полтавський державний аграрний університет
м. Полтава, Україна

ПРО ІНВАЗИВНИЙ ВИД *ROBINIA PSEUDOACACIA*

В 2023 році, згідно наказу [Міністра захисту довкілля та природних ресурсів України](#) № 695/39751 від 05.05.2023 року затвердили перелік чужорідних видів дерев, які заборонено висаджувати у лісах та лісозахистних посадках. До переліку увійшли 13 інвазійних видів дерев, що здатні змінити або

знищити цілі екосистеми. Не маючи природних ворогів на нових територіях, вони швидко розмножуються, захоплюють простір та витісняють місцеві види із природних ландшафтів. [1]. Одним з цих видів є знайома нам з дитинства біла акація.

Наукова назва робінія псевдоакація дана на честь Жана Робіна (1550 - 1629), придворного садовода Генріха IX і Людовика XIII. Саме в королевському саду вперше в Європі в 1601 році посадили привезене з Північної Америки дерево з чудовими китицями білих пахучих квітів. Це дерево росте і досі, як пам'ятка про Жана Робіна. Невибagliве до ґрунту посухостійке дерево прижилося і розповсюдилося по всій Європі. В Україні вперше робінія псевдоакація була посаджена в Україні наприкінці XVIII ст. у парку графа Розумовського під Одесою[1].

Назва акація походить від грецького слова аке, що позначає «колючка, шип» - у багатьох видів акації прилистки видозмінені в колючки. Це ботанічна назва роду акацій, що належить до сімейства мімозових. Саме квітучі гілочки акації дарують на восьме березня і називають «мімоза». Наша ж біла акація належить до сімейства бобових (Fabaceae). У робінії псевдоакації типові квіти метеликом, листя непарноперисте. На корінні розвиваються бульбочкові бактерії, завдяки чому білій акації доступний атмосферний азот, тому вона невибаглива до ґрунту [1].

Народні назви відображують приязнь до акації: вакація, горохівник, горохівник звичайний, горохівник кулястий, окація, робінія, ровинія, але зустрічається і неприязнена назва чорна сарана. Рослина розповсюджена на всій території країни. Високо цінується як медонос – одного дерева можна отримати до 15кг високоякісного меду. Пасічники вивозять вулики поближче до посадок робінії псевдоакації і вартість акацієвого меду, що дуже повільно кристалізується, вище звичайного. Акацієвий мед вважається найкращим бджолиним продуктом.

У насінні і квітках містяться до 12% ефірних масел, їх використовують для виробництва парфумерії. Щоб зібрати 1 кг насіння потрібно близько 50 тисяч насінин, їх переробляли на досить пристойний сурогат кави. Каша з насіння акації високобілкова і містить рослинну олію, а також має лікувальні властивості. З листя отримують блакитну фарбу. У корі акації міститься до 7% дубильних речовин, які придатні для дублення шкіри, при цьому виріб набуває жовтого відтінку

Широко застосовують білу акацію в народній медицині. Тут і захворюваннях шлунково-кишкового тракту, сечокам'яної хвороби, ревматизм, невралгії. В листі і молодих багато вітаміну С, тому їх напочатку червня заготовляють на сіно тваринам. В корі та деревені багато танінів, тому відвари та спиртові настоянки широко застосовують як зовнішні ліки. Заприклад від зубного болю чи томбофлебиту.

Щільна деревина білої акації особливо цінується в меблевому виробництві. За щільністю вона перевершує дубову і характеризується стійкістю проти гниття. Деревина довго може знаходитися в воді, не втрачаючи своїх властивостей. Її застосовують для кораблебудування ще з XIX сторіччя. А на Україні для зведення каркасу глиняних литих або саманних будівель. На півдні і зараз по селах стоять хати побудовані з акації та глини сто років і більше назад. Але є один секрет обробітку акації: легко обстругується і даже палірується сира, тобто жива, деревина. Висихаючи вона стає непридатною для обробітку, щільною та важкою. Тому даже на паливо потрібно рубати акацію живу і зразу ж обробляти. Енергонасиченість дров з білої акації прирівнюється до дубових.

Декоративна цінність робінії беззаперечна. А от про фітомеліоративну мало хто знає. Вперше застосували білу акацію як фітомеліорант в Одеській губернії. Легкість збору насіння, наявність коренепаросткової порослі, що можна розсаджувати, та посухостійкість і невибагливість зробили робінію широкоживаною в лісомеліоративних роботах. Вітрозахистні та віторламні лісополоси з білої акації, як в чистому вигляді так і в суміші з іншими породами, зустрічаються на вісій території України. Особливо на півдні, на солонцюватих і пісчаних ґрунтах. За здатність давати кореневу поросль на крутих схилах і бровках ярів акація позаконкурентами. Глибока і розвинена коренева система акації незамінна на наносних пісках з похованим родючим шаром. Як порода -першопроходець акація незамінна. Нажаль, відповідно вищезазначеному наказу тепер садити її не будуть. Але, слава богу, і спеціально вирубувати не будуть.

Список використаних джерел

1. Про затвердження Переліку інвазійних видів дерев із значною здатністю до неконтрольованого поширення, заборонених до використання у процесі відтворення лісів.: Наказ [Міністра захисту довкілля та природних ресурсів України](https://www.kmu.gov.ua/news/mindovkillia-zatverdylo-perelik-chuzhoridnykh-vydiv-derev-zaboronenykh-u-vidtvorenni-lisiv) №695/39751 від 05.05.2023 року URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/mindovkillia-zatverdylo-perelik-chuzhoridnykh-vydiv-derev-zaboronenykh-u-vidtvorenni-lisiv>

2. Свириденко В.Є., Бабіч О.Г., Киричок Л.С. Лісівництво : підручник. Київ: Арістей, 2008. 544 с.
3. Екологічно орієнтоване лісівництво: навч. посіб. / Яворовський П.П. та ін. Київ: Наукова столиця, 2019. 460 с
4. Григорюк І.П., Яворовський П.П. Біологічні основи оптимізації продукційного процесу деревних рослин у стресових умовах: монографія. Київ: «Аграр Медіа Груп», 2013. 260 с.